

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה פב/11

כ"ב בסיוון התשפ"ב (21.6.2022)

הודעה מס' פב/11

היעדרות בשל טיפולי פוריות וחופשה בתקופת ההיריון - תיקון חוק עבודת נשים

1. תיקון מס' 61 לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, קובע כי בתקופה שבה עובדת עוברת טיפולי פוריות לרבות טיפולי הפריה חוץ-גופית, אם אישר הרופא המטפל בכתב כי הטיפול מחייב זאת ובמידה שאישר, ובלבד שהודיעה על כך למעסיקה מראש; דין היעדרות לפי זה כדין היעדרות מפאת מחלה.
2. בזקיפת ימי היעדרות לפי סעיף 1 לעיל, זכאית עובדת להביא בחשבון, לפי בחירתה, גם חלקי ימים שבהם נעדרה כאמור.
3. היעדרות של חלקי ימים לפי סעיף זה לא יעלה על 40 שעות בשנה לעובדת המועסקת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה, או על החלק היחסי מ-40 שעות כאמור, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה; שיעור חלקיות המשרה יחושב כיחס שבין שעות העבודה של העובדת בחודש ובין מספר שעות העבודה בחודש במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה, או 182 שעות, לפי הנמוך.
4. הוראת סעיף 3 תחול גם על עובד העובר טיפולי פוריות.
5. על אף האמור בסעיף 2(א) לחוק דמי מחלה, התשל"ו-1976, עובדת זכאית לתשלום דמי מחלה בשל היעדרות הנכללת במכסת השעות האמורה בסעיף 3 ביום הראשון להיעדרה; התשלום בעד חלקי ימי היעדרות לעניין זה יחושב לפי היחס שבין שעות ההיעדרות ובין שעות העבודה של העובדת באותו יום אילולא נעדרה.
6. תיקון מס' 61 לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, קובע כי בסעיף קטן (ה) (2), במקום הסיפא שהייתה קיימת לאחר מילים "לא תעלה על אחת מאלה": יבוא "לא תעלה על 40 שעות במשך חודשי הריונה. לעובדת המועסקת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או על החלק היחסי מ-40 שעות כאמור, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה;

שיעור חלקיות המשרה יחושב כיחס שבין שעות העבודה של העובדת בחודש ובין מספר שעות עבודה בחודש במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה, או 182 שעות, לפי הנמוך.

7. התיקונים לתקשי"ר בפסקה 33.311 מפרטים את השינויים שיחולו בנושא זה והם כלולים בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו.

דניאל הרשקוביץ
נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

להכניס את הדפים שכותרותיהם				להוציא את הדפים שכותרותיהם				אסמכתא
33.204	-	33.201	(דף אחד)	33.204	-	33.201	(דף אחד)	פב/11 (פסקה 33.204(ד))
33.303	-	33.301	(דף אחד)	33.303	-	33.301	(דף אחד)	פב/11 (פסקה 31.311)

33.2 - חופשת מחלה

33.20 חלות, הגדרות וכללים / 33.21 מכסת חופשת מחלה וחופשה בחצי משכורת או ללא משכורת / 33.22 הודעה על מחלה ותעודות רפואיות / 33.23 ביקורת על היעדר מפני מחלה / 33.24 בדיקת מצב הבריאות של העובד / 33.25 היעדר לרגל מחלת בן ביתו של העובד / 33.26 מחלה בחוץ-לארץ / 33.27 פיצוי בעד חופשת מחלה שלא נוצלה / 33.28 קרן ימי מחלה / 33.29 חופשת מחלה - היעדרות עקב פגיעה בעת שירות בצה"ל

33.20 - חלות, הגדרות וכללים

33.201

הוראות פרק משנה זה חלות על כל העובדים בשירות המדינה.

33.202

- (א) עובד המקבל שכר סטודנטים (ראה סעיף 24.15) זכאי לדמי מחלה בהתאם לחוק דמי מחלה, התשל"ו-1976 ולחלקיות העסקתו. ואולם, עובד כאמור יהיה זכאי לתשלום דמי מחלתו מיום המחלה הראשון ובלבד שהתשלום יעשה עבור הימים בהם היה מתוכנן לעבוד;
- (ב) יודגש, כי שעות המחלה אשר מגיעות לעובד כאמור, הינן חלק ממכסת שעות עבודתו כאמור בפסקה 24.151 או מהמכסה אשר הוקצתה לו על-ידי המשרד.
(שע/15)

33.203

בפרק משנה זה:

- "ועדה רפואית מחוזית" - ועדה בת שני רופאים לפחות, שמינתה אותה לשכת בריאות מחוזית;
- "ועדה רפואית מרכזית" - ועדה בת שני רופאים לפחות, שמינה אותה המנהל הכללי של משרד הבריאות או בא כוחו;
- "ראש היחידה הרפואית לעובדי המדינה" - מי שנתמנה לתפקיד זה על-פי הוראות משרד הבריאות או רופא אחר שהוסמך על ידיו;
- "לשכת בריאות מחוזית" - לשכת בריאות מחוזית ממשלתית, שבשטח פעולתה נמצא מקום מגוריו של האדם הנזקק לטיפול הלשכה;
- "הלשכה המחוזית של ירושלים" - שטח פעולתה מחוז ירושלים;
- "הלשכה המחוזית של תל-אביב" - שטח פעולתה מחוזות תל-אביב-יפו, המרכז והדרום;
- "הלשכה המחוזית של חיפה" - שטח פעולתה מחוזות חיפה, והצפון.

33.204

- (א) "מחלה", המזכה עובד בחופשת מחלה לפי פרק משנה זה, מוגדרת כ"מצב בריאות לקוי הנוטל את כושר העבודה"; אף נטילת כושר העבודה עקב תאונה שקרתה לעובד אגב עבודתו היא בגדר מחלה כמוגדר לעיל;
- (ב) עובד זכאי לחופשת מחלה בכפיפות להוראות פרק משנה זה, כאשר הוא סובל ממחלה כפי שהיא מוגדרת לעיל;
- (ג) עובד זכאי לחופשת מחלה, תהיה הסיבה למחלתו אשר תהיה (כגון מחלה רגילה, תאונה שקרתה מחוץ לשעות עבודה וכיוצא בזה). אולם, למרות זאת, היעדר לרגל תאונה בעבודה אינו נזקף בדרך כלל לחשבון חופשת המחלה של העובד (ראה פסקאות 33.212 ו-33.613);
- (ד) כתקופת "מחלה" נחשבת גם תקופה שבה עובר עובד או עובדת טיפולי פוריות או טיפול הפריה חוץ-גופית כאמור בפסקה 33.311;

(ה) עובד המבוטח במסגרת פנסיה צוברת וזכאי לתשלום בגין מחלתו/נכותו מקרן פנסיה חדשה, יכול לבחור האם לקבל בנוסף לתשלום בגין מחלתו/נכותו מקרן הפנסיה החדשה גם תשלום מלא מהמדינה בגין ימי מחלה שנצברו לו עד למועד האירוע המזכה, זאת בכפוף לקיום יתרת ימי מחלה. או לבחור שלא לנצל את יתרת ימי המחלה. העובד יודיע למשרד על בחירתו עם קבלת התשלום מקרן הפנסיה החדשה.

עובד המבוטח במוצר פנסיוני או ביטוחי אחר (שאינו קרן פנסיה חדשה), זכאותו לתשלום מהמדינה בגין ימי המחלה תקבע בהתאם לכללים של אותו מוצר פנסיוני או ביטוחי (תקנון או חוזה ביטוחי);

בעת ניצול ימי המחלה יופרשו זכויות סוציאליות כדין כולל הפרשות לקרן פנסיה.
(עט/19)

(ו) על היעדרות לרגל מצב בריאות של:

1. מחלת בן ביתו של העובד - ראה פסקה 33.253;
2. מחלת הורה או הורה של בן זוג - ראה פסקה 33.255;
3. מחלת בן זוג - ראה פסקה 33.256(א);
4. עובדת בהיריון - ראה סעיף 33.31.

(ז) היעדר של עובד מעבודה לרגל טיפול רפואי ייזקף לחשבון חופשת המחלה שלו, אם שוכנע מנהל היחידה שהעובד לא יכול היה לקבל את הטיפול הרפואי בשעות שלאחר העבודה. על היעדר אחר של עובד מהעבודה לרגל טיפול רפואי יחולו הוראות סעיף 44.14.
(ס/8)

(ח) עובד אשר קיבל תשלום "מחלה במחצית משכורת" או תשלום על חשבון "קרן ימי מחלה", לא יוכל לקבל תשלום בגין מחלתו/נכותו מקרן הפנסיה החדשה או ממוצר פנסיוני או ביטוחי אחר ובנוסף גם תשלום מהמדינה בגין "מחלה במחצית משכורת" או על חשבון "קרן ימי מחלה" כמפורט בנסמן (ה) לפסקה זו, היות שתשלומים אלו (תשלום "מחלה במחצית משכורת" ותשלום על חשבון "קרן ימי מחלה") אינם משולמים בגין ניצול יתרת ימי מחלה של העובד. לפיכך, בעת קבלת התשלום בגין מחלתו/נכותו מקרן הפנסיה החדשה או ממוצר פנסיוני או ביטוחי אחר, על העובד להחזיר את התשלומים שקיבל מן המדינה "במחלה במחצית משכורת" או את התשלומים שקיבל על חשבון "קרן ימי מחלה". למען הסר ספק יובהר - כי היות שלעובד במצב זה אין יתרת ימי מחלה הוא אף אינו זכאי לקבל מהמדינה השלמה לשכר הקובע.
(עט/19)

33.205

דין הודעה אישית, תעודות מחלה וכל המסמכים הקשורים בהן או בבדיקות רפואיות, הן במקור והן העתקים, כדין מסמכים מסווגים, ויש לטפל בהם בדרך שבה מטפלים במסמכים שמורים (ראה סעיף 62.34).

33.206

קבע רופא שעל עובד לעבוד במשך חלק מיום העבודה בלבד, ואשרה לשכת הבריאות המחוזית את קביעת הרופא כאמור בפסקה 33.232, יחושב מספר ימי חופשת המחלה, שיש לזקוף על חשבון חופשת המחלה של העובד, לפי הנוסחות הבאות:

(א) במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן שישה ימים:

מספר שעות העבודה בשבוע בהן נעדר העובד מן העבודה X 6

מספר שעות העבודה הרגילות בשבוע בהן היה העובד חייב לעבוד לולא מחלתו

(ב) במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן חמישה ימים:

מספר שעות העבודה בשבוע בהן נעדר העובד מן העבודה X 5

מספר שעות העבודה הרגילות בשבוע בהן היה העובד חייב לעבוד לולא מחלתו

33.207

מכסת ימי חופשת המחלה של העובדים מחושבת על בסיס של ימי לוח ולא ימי עבודה. על כן, בכל מקום בפרק משנה זה, בו נאמר ימי מחלה הכוונה היא לימי לוח, כלומר - ימי מנוחה, ימי מועד, יום שישי הפנוי וכיוצא בזה, החלים בתוך תקופת המחלה, נחשבים כימי חופשת מחלה.
(נא/48)

33.208

עובד אשר ניצל את כל ימי המחלה שלו ונותר לזכותו חלק של יום חופשת מחלה, אם חלק זה הוא חצי יום או יותר, זכאי ליום חופשת מחלה שלם. היה החלק פחות מחצי יום, אין להביאו בחשבון.

33.3 - היעדרות לרגל היריון ולידה

33.30 חלות והגדרות / 33.31 חופשה בתקופת ההיריון / 33.32 חופשה לאחר הפלה / 33.33 תקופת לידה והורות / 33.34 היעדרות לאחר לידה / 33.35 חובת הודעות בקשר להיריון ולידה / 33.36 הארכת תקופת לידה והורות בשל אשפוז יילוד / 33.37 הקצאת מקום הנקה לאם עובדת

33.30 - חלות והגדרות

33.301

הוראות פרק משנה זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות.

33.302

בפרק משנה זה:

- "לידה" - לידת וולד חי או לידה אחרי עשרים ושניים שבועות של היריון; (חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, ס' 39 (עו/8))
- "הורה מאמץ" - עובדת או עובד המקבלים לביתם ילד שגילו אינו עולה על עשר, למטרת אימוץ לפי הוראות חוק אימוץ ילדים; יום הלידה ייחשב כיום קבלת הילד לביתו של ההורה המאמץ. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9ד(א))
- "הורה מיועד" (הורה המקבל ילד מאם פונדקאית) - עובדת או עובד המקבלים למשמורתם ילד, כהורים מיועדים, לפי הוראות סעיף 10 לחוק הסכמים לנשיאת עוברים; יום הלידה ייחשב כיום שבו נולד הילד. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9ה(א))
- "הורה במשפחת אומנה" - עובדת או עובד שהם הורים במשפחה שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך לשמש כמשפחה אומנה, המקבלים לביתם ילד שגילו אינו עולה על עשר, למטרת אומנה, לתקופה העולה על שישה חודשים. יום הלידה ייחשב כיום קבלת הילד לביתו של ההורה במשפחת האומנה. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9ו(א))
- היו שני בני הזוג הורים מאמצים, הורים מיועדים או הורים במשפחת אומנה, תחול ההגדרה שלעיל רק על אחד מבני הזוג, לפי בחירתם. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9ג(ג))

33.303

- (א) בתקופת ההיריון, תקופת הלידה וההורות וההיעדרות לאחר לידה חלים סייגים לפיטורי עובדת - ראה סעיף 82.28; (עו/4)
- (ב) בתקופת ההיריון חל איסור לפגוע בהיקף המשרה או בהכנסה של עובדת או עובד באופן העשוי להקטין את ההכנסה, אלא בהיתר מאת שר התעשייה המסחר והתעסוקה. השר לא ייתן היתר כאמור, אם הפגיעה היא, לדעתו, בקשר להיריון - ראה פסקה 82.281. הוראות נסמן זה יחולו על כל סוגי העובדים בשירות לרבות הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה כהגדרתם בפסקה 33.302, ובלבד שהעובדת או העובד עבדו לפחות שישה חודשים בשירות המדינה; (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9א(א), 9א(א)) (עו/5)
- (ג) היעדרות עובד מהעבודה עקב היריון ולידה של בת הזוג - ראה פסקה 33.256(ב);
- (ד) היעדרות מעבודה של אם מיועדת עקב היריון ולידה של אם פונדקאית - ראה פסקה 33.256(ג). (עו/4)

33.31 - טיפולי פוריות או הפריה חוץ-גופית וחופשה בתקופת ההיריון

33.311

א. טיפולי פוריות או הפריה חוץ-גופית

(א) בתקופה שבה עובר עובר או עוברת עוברת טיפולי פוריות או טיפול לשם הפריה חוץ-גופית, באישור בכתב מהרופא המטפל כי הטיפול מחייב זאת, ובלבד שהודיע על כך מראש לאחראי או למי שהוסמך על ידו - דין ההיעדרות כדין היעדרות מפאת מחלה.

1. תקופת היעדרות של עובדת

תקופת היעדרות של עובדת כאמור, לא תעלה בכל סדרה טיפולית על המפורט להלן, ובלבד שלא יהיו יותר מארבע סדרות טיפוליות בשנה:

- (א) במקום עבודה שבו נהוג שבוע עבודה של חמישה ימים - שמונה עשר ימים;
(ב) במקום עבודה שבו נהוג שבוע עבודה של שישה ימים - עשרים ושניים ימים.

(עז/19) (תחולה: כ' באב התשע"ח (1.8.2018))

2. תקופת היעדרות של עובד

לעניין זה לא תעלה על שנים עשר ימים בשנה.

(חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, סעיפים 7(ה)(1), 7(ו)(1א)) (תקנות עבודת נשים (היעדרות בשל טיפולי הפריה ופרייון), התשנ"א-1990) (שס/30)

(ב) בזקפת ימי היעדרות לפי נסמן א(1) לעיל זכאית עובדת להביא בחשבון, לפי בחירתה, גם חלקי ימים שבהם נעדרה כאמור; היעדרות של חלקי ימים לפי נסמן זה לא תעלה על 40 שעות בשנה לעובדת המועסקת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או על החלק היחסי מ-40 שעות כאמור, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה; שיעור חלקיות המשרה יחושב כיחס שבין שעות העבודה של העובדת בחודש ובין מספר שעות העבודה בחודש במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה, או 182 שעות, לפי הנמוך;

(ג) הוראת נסמן (ב) יחולו גם על עובד העובר טיפולי פוריות.
(פב/11)

ב. חופשה בתקופת ההיריון

(א) עובדת רשאית להיעדר מעבודתה לשם פיקוח רפואי במשך חודשי ההיריון ובדיקות רפואיות שגרתיות הקשורות בהיריון הנעשים על-ידי רופא נשים או על-ידי מיילדת מוסמכת או הנעשים בתחנה לבריאות האם והילד שאישר משרד הבריאות (להלן - "התחנה"), לרבות בדיקות שגרתיות כאמור הנערכות מחוץ לתחנה על-פי הפניית התחנה. בפסקה זו:

"רופא נשים"	- רופא מורשה בעל תואר מומחה ביילוד ובגניקולוגיה שניתן לו על-פי פקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1976 (להלן - "הפקודה"), או רופא מורשה המתמחה לקראת קבלת התואר האמור, במוסד מוכר לפי הפקודה, בפיקוחו של רופא בעל התואר האמור;
"מיילדת מוסמכת"	- מיילדת הרשומה בפנקס על-פי תקנות בריאות העם ומורשת לעסוק בלידת בית בהתאם להנחיות משרד הבריאות בחוזר מינהל מס' 17/2012.
- (עט/10)

תקופת היעדרות מן העבודה:

היעדרות של חלקי ימים לפי נסמן זה לא תעלה על 40 שעות בשנה לעובדת המועסקת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או על החלק היחסי מ-40 שעות כאמור, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה; שיעור חלקיות המשרה יחושב כיחס שבין שעות העבודה של העובדת בחודש ובין מספר שעות העבודה בחודש במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה, או 182 שעות, לפי הנמוך;

(פב/11)

הנהלות המשרדים והיחידות יאשרו היעדרות מן העבודה במסגרת ההוראות דלעיל על סמך תעודה רפואית שהעובדת תמציא מטעם התחנה, ללא חיוב חשבון ימי חופשתה מכל סוג שהוא;

(ב) עובדת הנעדרת מעבודתה לצורך בדיקות הקשורות להיריון עד לחודש החמישי להריונה, ואשר אינה מעוניינת לדווח על הריונה למשרד, בשלב זה יחייב המשרד את ימי חופשתה או ימי חופשת המחלה שלה בגין היעדרויות אלה. לאחר שתדווח על הריונה כנדרש על-פי פסקה 33.351, וכנגד המצאת תעודה רפואית המפרטת את היות הבדיקות קשורות להיריון, חשבון ימי חופשתה יזוכה בהתאם לזכאותה על-פי נסמן (א) לעיל; (עג/16)

(ג) נעדרה עובדת מעל מכסת השעות המותרות או עקב סיבות אחרות, ינהגו בה לפי הוראות פסקה 33.204;

(ד) תקופת היעדרות של הורה מאמץ

1. הורה מאמץ רשאי להיעדר מעבודתו לצורך נסיעות למדינת חוץ למטרת אימוץ בין-ארצי, ובלבד שעמותה מוכרת אישרה בכתב, לגבי כל אחת מהנסיעות כאמור, כי היא דרושה למטרת האימוץ הבין-ארצי;

2. תקופת היעדרות מהעבודה לפי נסמן (1) לעיל, יהיו בהתאם לאמור בכל אחד מהאישורים האמורים באותו נסמן, ובלבד שתקופת היעדרות המצטברת לא תעלה על 45 ימים לאותו הליך אימוץ;

3. לא יהיה תוקף לזכאות לפי נסמן זה, אלא אם כן העובדת או העובד הודיעו על מימושה בדרך, במועד ולמי שקבע שר התעשייה המסחר והתעסוקה בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים;

4. היעדרו של הורה מאמץ מעבודתו לפי נסמן זה, דינו כדין חופשה בלא תשלום, וזמן היעדרו לא יבוא במניין לגבי הזכויות התלויות בוותק.
(החוק הנ"ל, ס' 9(ב)(3))